

ZHRNUTIE

Slovenská republika – Ekonomická a sociálna súdržnosť

Monitorovacia správa: M/SR/ESC/07014, vydaná dňa 27. apríla 2007

Priebežná hodnotiaca správa: R/SK/TF/ESC/07.003

Predkladané zhrnutie obsahuje pomoc Prechodného fondu v rámci nasledovných programov/komponentov:

- Rozvoj ľudských zdrojov
- Zdravotná starostlivosť.

A) Ciele a rozsah hodnotenia

Cieľom tohto priebežného hodnotenia je zhodnotiť pomoc z prostriedkov Prechodného fondu v SR v rámci sektora Ekonomická a sociálna súdržnosť. Podpora EÚ SR predstavovala skoro 5 milióna EUR na roky 2004 až 2006, vrátane spolufinancovania. Za účelom hodnotenia bolo použitých päť štandardných kritérií, menovite relevantnosť, hospodárnosť, efektívnosť, trvalá udržateľnosť a dopad¹.

B) Výsledky hodnotenia

Projekty **Rozvoja ľudských zdrojov** sú *relevantné*, vrátane ukončených intervencií. Relevantnosť projektu 2004 Rodová rovnosť sa ešte zvýšila, nakoľko hlavný príjemca pomoci - Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí je teraz priamo riadený ministerkou, čo dokazuje zvýšenú dôležitosť agendy rodovej rovnosti, ktorú venuje Vláda SR a zároveň konkrétnu implementáciu jej programového vyhlásenia. Projekty majú vo všeobecnosti logickú štruktúru.

Projekty **Zdravotnej starostlivosti** vykazujú dobré výsledky ich relevantnosti, s jasnými napojeniami na príslušné dokumenty EÚ (ako napríklad EÚ stratégia boja proti drogám) a členské povinnosti, ako napríklad podávanie správ Európskemu monitorovaciemu centru pre drogy a drogové závislosti, alebo príprava hodnotiacich správ o registrácii liekov pre ľudí, ako povinnosť referenčnej členskej krajiny EÚ. Potreba dodržiavania postupnosti aktivít u väčšiny projektov nepredstavovala doteraz väčšie problémy, čo môže byť ilustrované na príklade twiningu 2005 Transplantácie,

---

¹ *Relevantnosť* sa týka návrhu projektu a rozsahu do akého cieľa zodpovedajú skutočným potrebám. *Hospodárnosť*, ako dobre boli pomocou aktivít vstupy premenené na výstupy. *Eektívnosť* hodnotí, či bol dosiahnutý účel projektu. *Trvaloudržateľnosť* hodnotí, či výsledky projektu budú pokračovať aj po skončení externého financovania. *Dopad* popisuje vzťah medzi účelom projektu a celkovými cieľmi.

v rámci ktorého boli načas dodané vstupy pre technickú asistenciu. Na druhej strane príliš ambiciózny návrh projektu 2005 Pracovný čas mohol byť jednou z príčin jeho neúspešnej cirkulácie.

Hodnotenie hospodárnosti projektov **Rozvoja ľudských zdrojov** trpelo omeškaniami pri spustení aktivít, v porovnaní s pôvodnými projektovými formulármi. Pre projekt 2005 Národné indikátory omeškanie predstavuje skoro 1,5 roka. Omeškanie bolo väčšinou spôsobené nedostatkom pracovníkov na strane Prijímateľa, plus ďalšie oneskorenia boli naakumulované nedostatkom spolupráce medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny a Štatistickým úradom SR. Na druhej strane twiningový team v rámci projektu 2004 Rodová rovnosť dosiahol viac výstupov, ako bolo očakávaných, ako napríklad počet vyškolených ľudí a počet tréningov bez podstatných omeškaní vďaka dobrému projektovému riadeniu všetkých zúčastnených. V niektorých prípadoch boli urýchlené niektoré dôležité aktivity, ako pri projekte 2004 Antidiskriminačné acquis, kde druhé kolo školení bolo uskutočnené v máji, namiesto októbra 2007. Nakoľko projekt Rozhodnutia ESD sa týka koordinácie skutočnej, stále sa vyvíjajúcej legislatívy EÚ v oblasti sociálneho zabezpečenia, môže predstavovať výzvu pri hľadaní partnera pre zjednodušený twining.

Hospodárnosť projektov **Zdravotnej starostlivosti** trpela väčšinou kolapsom implementačných štruktúr Prechodného fondu na Ministerstve zdravotníctva SR a nedostatkom zamestnancov na pracovnej úrovni, ktorý vyvolával obavy. Niektoré nepredvídané problémy spomalili, alebo skomplikovali hladký začiatok aktivít, ako nízke povedomie o projekte 2005 Transplantácie medzi transplantačnou komunitou, alebo ambiciózny návrh projektu 2005 Pracovný čas. Na druhej strane, väčšina projektov je dobre navrhnutá na transfer výstupov zo vstupov, pričom projekt 2005 Administratívna kapacita sa už v súčasnosti implementuje a twining 2006 Rehabilitácia, ktorý je naplánovaný ako jeden z prvých projektov 2006 by mal byť čoskoro realizovaný.

Efektívnosť projektov **Rozvoja ľudských zdrojov** je väčšinou uspokojivá. Projekt 2004 Antidiskriminačné acquis rezultoval do siete 7 administratívne fungujúcich regionálnych centier. Dôkazom toho, že centrá, ktoré fungujú iba krátky čas, začali plniť svoju monitorovaciu úlohu môže byť ukázané na príklade približne 60 oznámení o potencionálnej diskriminácii, ktoré boli doteraz podané. Pomoc 2004 Rodová rovnosť dosiahla všetky naplánované ciele. Pracovná skupina, pozostávajúca zo všetkých miest kontaktu na ministerstvách bola vytvorená, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny zvýšilo význam Odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, kľúčoví školitelia začali s rozširovaním získaných vedomostí o rodovej nerovnosti v rámci štátnej správy. Rovnako bol vytvorený prvý kontaktný bod na vyššom územnom celku v Banskej Bystrici.

Niektoré prvé efekty a dobré návrhy projektov nám dovoľujú predpovedať pozitívne výsledky efektívnosti väčšiny projektov **Zdravotnej starostlivosti**, ako napríklad príprava kvalitných hodnotiacich správ registračných dokumentov o liečivách pre ľudí, ktorá je v súlade s EÚ legislatívou, zlepšenie ochrany zdravia v oblasti transplantácií, zvýšenie kvality re-socializačných služieb a kapacít Úradu verejného zdravotníctva pri ochrane ľudského zdravia pred pesticídami. Chýbajúca akreditácia

Národného referenčného patologického laboratória v Bratislave na druhej strane spôsobovala problémy pri hodnotení na základe dosiahnutia projektových cieľov.

Hodnotenie trvalej udržateľnosti efektov projektov **Rozvoja ľudských zdrojov** vykazujú väčšinou sľubné výsledky. Trvalá udržateľnosť projektu 2004 Antidiskriminačné acquis zostáva výzvou, napriek všetkým relevantným aktivitám. Slovenské národné centrum pre ľudské práva bolo stále v procese vyjednávania požiadavky na financovanie 7-ich novovytvorených regionálnych centier s Ministerstvom financií SR počas tohto hodnotenia. Ako výsledok projektu 2004 Rodová rovnosť, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny pripravilo návrh na vytvorenie Rady vlády pre rodovú rovnosť, vrátane jej výkonného a poradného výboru. Webová stránka o rodovej rovnosti by mala byť v budúcnosti využívaná ako zdroj informácií aj pre iné relevantné projekty, ako napríklad v oblasti boja proti násiliu na ženách. Pre projekt 2005 Národné indikátory existuje v súčasnosti dobrá zainteresovanosť na projekte, obzvlášť na strane Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a jeho odboru, zaoberajúceho sa sociálnou inklúziou. Rovnako Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny by malo v ideálnom prípade využiť spoločné Leaken indikátory pre Národný akčný plán sociálnej inklúzie na roky 2006-08, ako si to vyžaduje EK. Budúce financovanie pravidelného monitorovania bolo však značne nejasné v čase tejto Správy. Značná zainteresovanosť na projekte a zámer využiť výstupy a výsledky projektov 2006 prijímateľskými inštitúciami nám umožňuje pozitívne hodnotiť ich trvalú udržateľnosť.

Hodnotenie trvalej udržateľnosti niektorých projektov **Zdravotnej starostlivosti** sa zlepšila v porovnaní s predchádzajúcou správou, konkrétne pre projekt 2005 Transplantácie, vďaka alokácii dodatočných zdrojov pre technickú podporu softvéru. Rovnako výsledky aktivít Prechodného fondu budú zhmotnené v univerzitných plánoch, aktualizácii legislatívy a viacerých sektorových dokumentoch. Na druhej strane trvalá udržateľnosť niektorých projektov Zdravotnej starostlivosti bola dosť nejasná kvôli nepredvídateľnému dopadu zdravotníckej reformy a chýbajúcej akreditácii siete patologických laboratórií a transplantačných centier.

Vo všeobecnosti, projekty implementované v rámci **Rozvoja ľudských zdrojov** by mali mať pozitívny dopad. Projekt 2004 Antidiskriminačné acquis má potenciál na širší dopad v spoločnosti prispením k postupnej zmene mentality ľudí a ich kultúre všeobecne. Počet približne 60 hlásení potencionálnej diskriminácie zaznamenaný regionálnymi centrami počas ich relatívne krátkej existencie podporuje tento fakt. Za projekt 2004 Rodová rovnosť môžeme zaznamenať dosiahnutie dopadu, nakoľko politika v oblasti rodovej rovnosti dosiahla určité konkrétne zmeny na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny a vytvorenie orgánov zodpovedných za horizontálnu rodovú agendu. Navyše bola vytvorená neformálna rodová sieť ako výsledok projektu 2004. Projekt 2005 Národné indikátory by mal vykazovať dobré výsledky jeho dopadu, ak bude Slovensko schopné monitorovať efektívnejšie dopad politických opatrení zameraných na zníženie chudoby a zároveň využívať výsledky monitoringu na rozhodovanie o rozpočte. Projekt 2006 Rozhodnutia ESD môže prispieť k dosiahnutiu širšieho dopadu vo forme voľného pohybu pracovníkov v rámci EÚ, pomocou efektívnej a komplexnej implementácie práva EÚ v oblasti koordinácie schém sociálneho zabezpečenia. Projekt 2006 Bezpečnosť pri práci by mal pozitívne ovplyvniť rozvoj tejto oblasti na Slovensku. Zároveň lepšie

zaznamenávania a podávanie správ o poškodení zdravia pomocou moderných prostriedkov a spôsobov a zlepšená prevencia môžu prispieť k zníženiu výskytu veľkých priemyselných havárií v dlhodobom kontexte.

Neexistujú väčšie obavy vzhľadom na dopad projektov **Zdravotnej starostlivosti** a ich prispenia k príslušným programovým cieľom, i vzhľadom na prvé hmatateľné dopady, ako napríklad zvýšený pohyb (obchod) s liečivami po prijatí Slovenska ako referenčnej členskej krajiny pod vplyvom projektu 2005 Administratívna kapacita a zvýšenie úrovne darcovstva pomocou projektu 2005 Transplantácie. Projekty 2006, na základe ich projektových návrhov by mali priniesť niektoré pozitívne dopady, obzvlášť v oblasti bezpečnosti potravín pre bábätká a resocializácie a rehabilitácie bývalých užívateľov drog. Ako sme spomínali vyššie, často sú však potrebné značné finančné investície do systému, aby sa dosiahol širší dopad (obzvlášť v oblasti transplantácií).

C) Odporúčania a hodnotenie

Slovenské národné centrum pre ľudské práva a Úrad vlády SR

Požiadavka financovania novo vybudovaných regionálnych centier zo štátneho rozpočtu, ktorú predložilo Slovenské národné centrum pre ľudské práva, by malo byť podporené okrem listu z Úradu vlády SR aktívnou účasťou zástupcov Úradu vlády SR na rokovaniach o rozpočte medzi Národným centrom a Ministerstvom financií SR. Navyše, dlhodobá stratégia trvalej udržateľnosti, ktorá bude vypracovaná v rámci projektu, by mala obsahovať návrh riešení na prekonanie obmedzení, spôsobených obsadením regionálnych centier iba jedným pracovníkom.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci so Štatistickým úradom SR by malo doručiť Odboru riadenia a implementácie pomoci ES a technickej pomoci pre OPIS poukazujúci na realistické scenáre budúceho financovania pravidelného monitorovania 3. úrovne indikátorov chudoby, ktoré by zabezpečovalo trvalú udržateľnosť všetkých výsledkov pomoci 2005 Indikátory chudoby

Ministerstvo zdravotníctva SR

Ministerstvo zdravotníctva by malo s okamžitou platnosťou nominovať zástupcu Riadiaceho programového pracovníka a zamestnať skúsených programových manažérov pre projekty 2005 a 2006 .

Hodnotenie

Projekt	Relevantnosť	Hospodárnosť	Efektívnosť	Trvalá udržateľnosť	Dopad	Slovné hodnotenie
Rozvoj ľudských zdrojov						
2004/016-764.04.02 Anti-diskriminácia	1	1	1	-1	1	S
2004/016-764.04.01 Rodová rovnosť	1	1	1	1	1	S
2005/017-464.05.01 Národné indikátory	1	0	1	0	1	S
2006/018-175.05.01 ESD Rozhodnutia	1	1	0	0	0	S
2006/018-175.05.01 Bezpečnosť pri práci	2	1	0	0	0	S
Zdravotná starostlivosť						
2005/017-464.05.02 Pracovný čas	2	0	0	0	1	S
2005/017-464.04.01 Medicínske produkty	1	0	0	0	1	S
2005/017-464.04.03 Monitoring Drôg	1	0	0	0	1	S
2005/017-464.04.02 Transplantácie	1	-1	1	-1	1	S
2006/018-175.05.03 Pesticídy	1	1	1	1	1	S
2006/018-175.05.02 Rehabilitácia	1	1	1	1	1	S
Spolu za ESS Sektor	1	0	1	0	1	S

Nedostatočné	Slabé	Dostatočné/ Adekvátne, alebo hodnotenie nebolo možné	Dobré	Výborné
-2	-1	0	+1	+2

Veľmi neuspokojivé	Neuspokojivé	Nebolo možné hodnotenie	Uspokojivé	Veľmi uspokojivé
HU	U	N/A	S	HS